M/P ENT – 18

Total No. of Pages : 16

Seat No.	

M.Phil / Ph.D. Entrance Examination, September - 2022
HISTORY
Sub. Code : 58781

Day and Date : Saturday, 24 - 09 - 2022 **Total Marks : 100**
Time : 01.00 p.m. to 03.00 p.m.

Instructions :
1) All questions are compulsory.
2) Each question carries 2 marks.
3) Answers should be marked in the given OMR answer sheet by darkening the appropriate option.
4) Use black ball point pen only for marking the circle. Do not make any stray mark on the OMR Answer Sheet.
5) Follow the instructions given on OMR Sheet.
6) Rough work shall be done on the sheet provided at the end of question paper.
7) Only non-programmable calculators are allowed.

1) ___________ wrote the book entitled 'Savaging the Civilized'

a) Aditya Mukharaji b) Irfan Habib

c) Mahatma Gandhi d) Ramchandra Guha

.... यांनी सेव्हेजिंग द सिव्हिलायज्ड़' या शिर्षकाचा ग्रंथ लिहिलेला आहे.

अ) आदित्य मुखर्जी ब) इरफान हबीब

क) महात्मा गांधी ड) रामचंद्र गुहा

2) The book entitled 'Essays in Indian History: Towards a Marxist perception' was written by _____

a) W.H. Walsh b) Karl Marx

c) Comrade Dange d) Irfan Habib

'एसये इन इंडिअन हिस्ट्री:टुवर्डस अ मार्क्सीसिस्ट परसेप्शन' या शिर्षकाचा ग्रंथ .... यांनी लिहिलेला आहे.

अ) डब्लू एच वाल्श ब) कार्ल मार्क्स

क) कॉम्रेड डांगे ड) इरफान हबीब

P.T.O.

3) Prof D. D Kosambi put forward the theory of ______ in Indian Context.

a) Economic Exploitation   b) Oriental Despotism

c) Asiatic Mode of Production   d) Divide and Rule

.... हे प्रमेय प्रो. डी. डी. कोसंबी यांनी भारतीय इतिहासाबाबत पुढे आणले आहे.

अ) आर्थिक शोषण   ब) पौवार्त्यवादी हुकुमशाही

क) आशियायी उत्पादन पद्धती   ड) फोड आणि झोडा

4) Prof Romila Thapar used the 'comparative writing theory' in her book ________.

a) In Defense of History   b) On Civilization

c) Early India   d) The Public intellectual in India

प्रो. रोमिला थापर यांनी तुलनात्मक इतिहास लेखन पद्धतीचा वापर त्यांच्या .... या ग्रंथात केलेला आहे.

अ) इन डिफेन्स ऑफ हिस्ट्री   ब) ऑन सिव्हिलायझेशन

क) अर्ली इंडिया   ड) द पब्लिक इंटलेक्चुअल इन इंडिया

5) _______ put forward the view that 'All history is contemporary history'.

a) Lord Action   b) Benedetto Croce

c) Hegel   d) Herder

सर्व इतिहास हा समकालीन आहे' हा दृष्टीकोन .... यांनी पुढे आणला आहे.

अ) लॉर्ड अॅक्टन   ब) बेनिडीक्टो क्रोसे

क) हेगेल   ड) हार्डर

6) Which of the following is the opinion that the word 'cause' does not appear in the dictionary of History?

a) Michael Oakeshott   b) R. G. Collingwood

c) E. H. Carr   d) Prof G. M. Trevelyan

इतिहासाच्या शब्दकोषात 'कारण' हा शब्द येतनाही, असे मत पुढीलपैकी कोणी व्यक्त केले आहे?

अ) मायकल ओकशाट   ब) आर. जी. कॉलिंगवूड

क) इ. एच. कार   ड) प्रो. जी. एम्. ट्रिव्हेलीन

7) Annals School was established in _____ country

a) France
b) England
c) Russia
d) America

.... या देशात ॲनल्स स्कूलची स्थापना झाली

अ) फ्रान्स
ब) इंग्लंड
क) रशिया
ड) अमेरिका

8) ______ has been written by Prof. Frank Perlin.

a) The New History of the Marathas
b) The Grand Rebel An impression of Shivaji Founder of Maratha Empire
c) Of White Whale and Countrymen in the Eighteen Century Maratha Deccan
d) Rise of Maratha Power

प्रो. फ्रँक पर्लीन यांनी .... हा ग्रंथ लिहिलेला आहे.

अ) द न्यू हिस्ट्री ऑफ मराठाज
ब) द गँड रिबेल ॲन इम्प्रेशन ऑफ शिवाजी फौंडर ऑफ मराठा एम्पायर
क) ऑफ व्हाईट व्हेल अँड कंट्रीमॅन इन द एटीन सेन्चुरी मराठा डेक्कन
ड) राईस ऑफ मराठा पॉवर

9) _____ is a judicial document.

a) Bakhar
b) Mahjar
c) Karine
d) Vanshveli

हे कागदपत्र न्यायालयीन आहे.

अ) बखर
ब) महजर
क) करीने
ड) वंशवेली

10) Facts be interpreted when ______ is established

a) causation
b) authenticity
c) truth
d) interpretation

.... प्रस्थापित झाल्यावर इतिहासकार घटनांचा अर्थ लावू शकतो.

अ) कार्यकारणभाव
ब) विश्वासाहर्तता
क) सत्यता
ड) विश्लेषण

11) The ________ documents provide biographical information about individual or household

a) Mahjar b) Karine

c) Vanshveli d) Shakavali

………… हे एखादे घराणे किंवा व्यक्ती याचे चरित्र संगणारे कागदपत्र असतात.

अ) महजर ब) करीने

क) वंशवेली ड) शकावली

12) Colonel James Tod wrote books on ________.

a) Rajasthan b) South India

c) Ancient Maharashtra d) Bengal

…………. या इतिहासावर कर्नल जेम्स टॉड यांनी पुस्तके लिहिली आहेत.

अ) राजस्थान ब) दक्षिण भारत

क) प्राचीन महाराष्ट्र ड) बेंगाल

13) ________ is the last step of external criticism

a) Making bibliography

b) Exact interpretation of words in document

c) Internal criticism

d) Making index

…………. ही, बहिरंग परीक्षणातील शेवटची पायरी आहे.

अ) संदर्भग्रंथाची यादी करणे

ब) कागदपत्रातील शब्दांचे अचूक विश्लेषण करणे

क) अंतरंग परिक्षण

ड) सूची करणे

14) The role of researcher in a case study is that of a ________.

a) tourist b) activist

c) participatory observer d) writer

प्रातिनिधिक अभ्यास संशोधन पद्धतीमध्ये संशोधकाची भूमिका ……………. म्हणून असते

अ) पर्यटक ब) कार्यकर्ता

क) सहयोगी निरीक्षक ड) लेखनकर्ता

15) Historic places, temples, caves, forts, monuments are ________ sources of history

a) Primary b) Secondary

c) Oral d) Written

ऐतिहासिक स्थळे, मंदिरे, लेणी, किल्ले, स्मारकेही इतिहासाची .... साधने आहेत

अ) प्राथमिक ब) मौखिक

क) दुय्यम ड) लिखित

16) _____ is known as a Daftarkhana

a) Factory b) Building

c) Archives d) Forts

.... यास दफ्तरखाना असे संबोधतात.

अ) कारखाने ब) इमारत

क) पुराभिलेखागार ड) किल्ले

17) _______ is checked during negative criticism.

a) Credibility of the author b) Biography of author

c) Idea of history d) Microhistory

.... हे नकारात्मक टिकेमध्ये तपासले जाते.

अ) पत्रलेखकाची पात्रता ब) पत्रलेखकाचे चरित्र

क) इतिहासाची कल्पना ड) सूक्ष्म इतिहास

18) The reliability and accuracy of the information in the sources checked in __________.

a) Index b) Bibliography

c) Internal criticism d) External criticism

.... मध्ये साधनांमधील माहितीची विश्वसनीयता आणि अचूकता तपासली जाते.

अ) सूची ब) संदर्भग्रंथाची यादी

क) अंतरंग परीक्षण ड) बहिरंग परीक्षण

19) Herodotus chose the _____ wars as the subject of his history writting.

a) Persian
b) Anglo-Maratha
c) Anglo-French
d) Seven years

इतिहास लिहिण्यासाठी हिरोडोडस यांनी .... हे युद्ध निबडले होते

अ) पर्शियन
ब) अंग्लो–मराठा
क) अंग्लो–फ्रेंच
ड) सप्तवार्षिक

20) ________ is author of book entitled 'Environment and Ethnicity in India 1200-1991'.

a) Ranjit Guha
b) Sumit Guha
c) Ramchandra Guha
d) Hiroshi Fukuzawa

.... हे या 'एनव्हारमेंट अँड इथनिसिटी इन इंडिया 1200-1991' ग्रंथाचे लेखक आहेत

अ) रणजीत गुहा
ब) सुमित गुहा
क) रामचंद्र गुहा
ड) हिरोशी फुकाजावा

21) ______ is useful for the established accuracy and authenticity of particular area

a) GIS
b) Charts
c) Maps
d) Table

विशिष्ठ स्थान अचूक आणि विश्वसनीय रित्या निश्चित करण्यासाठी .... या प्रणालीचा वापर केला जातो.

अ) जिआयएस
ब) तक्ते
क) नकाशे
ड) टेबल

22) _________ modern database provides an authentic research database.

a) Radio
b) Television
c) JETOR
d) Whatsapp

.... या आधुनिक प्रणालीमधून विश्वसनीय संशोधन माहिती पुरवली जाते.

अ) रेडीओ
ब) दुरदर्शन संच
क) जेस्टोर
ड) वॉटसअॅप

23) ________ is very important in research writing of history

a) Application of modern technology

b) Spending money on collection Sources

c) Regular attendance in library

d) Correct interpretation of historical evidences

.... हे इतिहासाच्या संशोधनपर लेखनात अत्यंत महत्वाचे आहे.

अ) आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर

ब) साधने संग्रहित करण्यास खूप पैसा खर्च करणे

क) ग्रंथालयात नियमित हजर असणे

ड) ऐतिहासिक साधनांचा अचूक अन्वयार्थ काढणे

24) Wikipedia provides _____.

a) Authentic information

b) Research oriented information

c) Common information

d) Accurate information

विकिपीडिया हे .... पुरवते.

अ) विश्वसनीय माहिती

ब) संशोधनपर माहिती

क) सामान्य माहिती

ड) अचूक माहिती

25) The document having first hand eye witness account is called ________.

a) Primary Source

b) Secondary Source

c) Prejudice Source

d) Common Source

एखाद्या घटनेचा प्रत्यक्षदर्शी जेंव्हा त्या घटनाबाबत लिहितो ते लेखनाला .... असे म्हणतात.

अ) प्राथमिक साधन

ब) दुय्यम साधन

क) पूर्वग्रहदूषित साधन

ड) सामान्य साधन

26) We find remains of a Harappan ploughed field at _____

a) Mohenjodaro

b) Lothal

c) Kalibangan

d) Dholavira

.... या ठिकाणी हडप्पा कालीन नांगरलेल्या शेताचे अवशेष मिळालेले आहेत.

अ) मोहेनजोदरो

ब) लोथल

क) कालीबंगन

ड) धोलाविरा

27) The concept of Arya is based on

a) Religion b) Blood

c) Race d) Language

आर्य ही संकल्पना .... वर आधारित आहे.

अ) धर्म ब) रक्त

क) वंश ड) भाषा

28) In _______ marriage the bride is exchanged with cattle from the bridegroom.

a) Arsha b) Daiv

c) Gandharv d) Asur

.... या विवाहात, वराकडून गाय–बैलाची जोडी घेऊन वधू दिली जात असे.

अ) आर्ष ब) दैव

क) गांधर्व ड) असुर

29) The Hoysala temples are of _____ style.

a) Nagara b) Dravida

c) Vesara d) Phamsana

होयसळ मंदिरे .... शैलीतील आहेत.

अ) नागर ब) द्रविड

क) वेसर ड) फामसाना

30) Sareshvruttant sangarh is also known as a ________.

a) Baburnama b) Akabarnama

c) Humayunanama d) Tughlaknama

सर्वदेशवृतांत संग्रह हा ग्रंथ .... या नावानेही ओळखला जातो

अ) बाबरनामा ब) अकबरनामा

क) हुमायूननामा ड) तुघलकनामा

31) Akbar shifted his capital to Faithepur Sikri in _______.

a) 1570 b) 1571

c) 1572 d) 1573

अकबराने ………… साली फत्तेपूर सिक्री येथे राजधानी स्थलांतरीत केली होती.

अ) 1570 ब) 1571

क) 1572 ड) 1573

32) Foreign Minister during medieval period was known as ________

a) Diwan-i Kaza b) Diwan-i Insha

c) Diwan-i -Barid d) Diwan-i Rasalat

मध्ययुगीन कालखंडात परराष्ट्र मंत्र्याला …………. म्हंटले जात होते.

अ) दिवान–ए–काझा ब) दिवान–ए–इन्शा

क) दिवान–ए–बरीद ड) दिवान–ए–रसालत

33) 'Chauth' means _______

a) Religious tax imposed by Emperor Aurangzeb

b) Toll tax levied by Chh. Shivaji Maharaj

c) Irrigation planted by Emperor Akbar

d) Tax the land planted by Chh. Shivaji Maharaj on the neighboring states

'चौथ' म्हणजे …………….

अ) सम्राट औरंगजेबाने लादलेला धार्मिक कर

ब) छ. शिवाजी महाराजानी लावलेला वाहतूक कर

क) सम्राट अकबराने लावलेला सिंचन कर

ड) छ. शिवाजी महाराजानी शेजारच्या राज्यांवर लावलेला जमीन कर

34) The coin _______ was minted in the English mint at Hubli.

a) Ashmola b) Tipki

c) Pagoda d) Gadmal

हुबळी येथील इंग्रजांच्या टांकसाळीत …………. हे नाणे पाडले जात असे.

अ) अशमोला ब) टिपकी

क) पॅगोडा ड) गडमल

35) The judicial system of Chh. Shivaji Maharaj was influenced by the ________ system.

a) French b) Dutch

c) English d) Persian

छ. शिवाजी महाराजांच्या न्यायदान व्यवस्थेवर .... पद्धतीचा प्रभाव होता.

अ) फ्रेंच ब) डच

क) इंग्रज ड) पर्शियन

36) _________ is known as 'Ishwar Chandra Vidyasagar of Western India' for standing firmly in the favor of widow marriage.

a) Shankar Pandurang Pandit b) Vishnushastri Pandit

c) Dhondo Keshav Karve d) MahadevGovind Ranade

विधवा विवाहाच्या बाजूने ठामपणे उभे राहिल्याबद्दल 'पश्चिम भारताचे ईश्वरचंद्र विद्यासागर' असे .... यांनासंबोधलेजाते.

अ) शंकर पांडुरंग पंडित ब) विष्णुशास्त्री पंडित

क) धोंडो केशव कर्वे ड) महादेव गोविंद रानडे

37) Which of the following statements is false in the case of Narayana Guru?

a) He belonged to the untouchable tribe of Ezhava.

b) He built temples that were open to all castes.

c) He praised Mahatma Gandhi for showing sympathy for the lower castes.

d) He founded an organization known as 'Shri Narayana Dharma ParipalanaYogam'.

नारायण गुरू यांच्या बाबतीत पुढीलपैकी कोणते विधान असत्य आहे?

अ) ते एझवाया अस्पृश्यजमातीतील होते.

ब) त्यांनी सर्व वर्णीयां करता खुली असणारी मंदिरे उभारली.

क) खालच्या जातिबद्दल सहानुभूति दाखवल्याबद्दल त्यांनी महात्मा गांधी यांची स्तुती केली.

ड) त्यांनी 'श्री. नारायणधर्मपरिपालनयोगम' नावाची संस्था काढली.

38) Kisan Bhagoji Bansode founded the organization of ______ in the year of 1919.

a) Atmiy Samaj b) Dalit Samaj

c) Arya Samaj d) Antyaj Samaj

किसन भागुजी बंदसोडे यांनी सन 1919 मध्ये .... ही संघटना स्थापन केली.

अ) आत्मीय समाज ब) दलित समाज

क) आर्य समाज ड) अंत्यज समाज

39) Dakshin Sansthan Hitvardhak Sabha was founded at ________.

a) Pune b) Mumbai

c) Satara d) Kolhapur

दक्षिणी संस्थान हितवर्धक सभा .... येथे स्थापन झाली होती.

अ) पुणे ब) मुंबई

क) सातारा ड) कोल्हापूर

40) The Dabhadi Thesis was introduced by the _______ party

a) Peasant Worker Party b) Communist

c) Socialist d) Jansangh

दाभाडी प्रबंध हा .... पक्षाने मांडलेला होता.

अ) शेतकरी कामगार पक्ष ब) कम्युनिष्ट

क) समाजवादी ड) जनसंघ

41) The biography of Umaji Naik was written by _________.

a) Captan Jail b) Captan Bridges

c) Elphinstone d) Macintosh

.... यांनी उमाजी नाईक यांचे चरित्र लिहिले आहे.

अ) कॅप्टन जेल ब) कॅप्टन ब्रिग्ज

क) एलफिस्टन ड) मॅकिन्टॉश

42) _______ started the Indian Sociologist magazine in England for Indian freedom.

a) Mahatma Gandhi
b) Muolana Mad
c) Shyamaji Krushna Warma
d) Lala Hardayal

भारतीय स्वातंत्र्यासाठी 'इंडियन सोशिऑलोजिस्ट' हे मासिक इंग्लंडमध्ये .... यांनी सुरू केले होते.

अ) महात्मा गांधी
ब) मौलाना आझाद
क) श्यामजी कृष्ण वर्मा
ड) लाल हरदयाळ

43) Rabindranath Tagore called '_____ as a Lokmata'

a) Sarojini Naydu
b) Kasturaba Gandhi
c) Kamla Nehru
d) Bhagini Nivedita

रविंद्रनाथ टागोरांनी कोणाला 'लोकमाता' असे संबोधले आहे?

अ) सरोजिनी नायडू
ब) कस्तुरबा गांधी
क) कमला नेहरू
ड) भगिनी निवेदिता

44) Choose correct option of following question.

_______ played the main role in Gandhi Irwin Pact.

i) Motilal Nehru
ii) Tejbahadur Sapru
iii) Madan Mohan Malviya
iv) M.R. Jayakar

a) Correct option i and ii
b) Correct option iii and iv
c) Correct option i and iii
d) Correct option ii and iv

खाली दिलेल्या प्रश्नाच्या योग उत्तराचे पर्याय निवडा .... यांनी गांधी आयर्विन करारा वेळी महत्वाची भूमिका निभावली होती.

i) मोतीलाल नेहरू
ii) तेजबहादूर सप्रू
iii) मदन मोहन मालवीय
iv) एम आर जयकर

अ) योग्य पर्याय i आणि ii
ब) योग्य पर्याय iii आणि iv
क) योग्य पर्याय i आणि iii
ड) योग्य पर्याय ii आणि iv

45) ______ was the first women from Maharashtra to join the individual Satyagraha in 1940

a) Avantika Gokhale b) Godavari Parulekar

c) Laxmibai Patil d) Pamatai Hirilikar

.... या महाराष्ट्रातील पहिल्या स्त्रीने 1940 च्या वैयक्तिक सत्याग्रहात भाग घेतला.

अ) अवंतिकाबाई गोखले ब) गोदावरी परूळेकर

क) लक्ष्मिबाई पाटील ड) पद्मताई हिरिलीकर

46) _____ was the main motive of the Deccan rioters.

a) To destroy the bonds, decrees and account books in possession of money lenders

b) to plunder gold and silver

c) to kill moneylenders

d) to create terror

दख्खनची दंगल करण्याऱ्या शेतकऱ्यांचा मुख्य उद्देश .... होता.

अ) सावकारांच्याताब्यातीलकरारनामे, हुकुमनामे आणि हिशोबाची पुस्तके नष्ट करणे

ब) सोने–चांदीलुटणे

क) सावकारांना ठार मारणे

ड) दहशत निर्माण करणे

47) ________ newspaper was not in support of Christian evangelism.

a) Dnyanoday b) Tarprasarak

c) Prabhoday d) Updesh Chandrika

.... हे वृत्तपत्र ख्रिश्चन धर्मप्रचाराच्या समर्थनात नव्हते.

अ) ज्ञानोदय ब) तारप्रसारक

क) प्रभोदय ड) उपदेश चंद्रिका

48) The term Cold War was used by ________ for first time.

a) Churchill
b) Bernard Baruch
c) Roosevelt
d) J.F. Mill

शीतयुद्ध या संकल्पनेचा उल्लेख प्रथम .... यांनी केला.

अ) चर्चिल
ब) बर्नार्ड बारूच
क) रूजवेल्ट
ड) जे. एफ. मिल

49) East Germany and West Germany were reunited on ______

a) 3 October 1990
b) 31 December 1991
c) 1 January 1990
d) 1 January 1991

पूर्व जर्मनी आणि पश्चिम जर्मनी यांचे एकीकरण .... साली झाले.

अ) 3 ऑक्टोबर 1990
ब) 31 डिसेंबर 1991
क) 1 जानेवारी 1990
ड) 1 जानेवारी 1991

50) In _______ year Egypt, Syria and Yemen formed United Arab Republic (UAR)

a) 1960
b) 1972
c) 1958
d) 1971

.... साली इजिप्त, सिरिया आणि येमेन यांचे संयुक्त अरब गणराज्य स्थापन झाले.

अ) 1960
ब) 1972
क) 1958
ड) 1971

Rough Work

Rough Work